

Riktlinje för pedagogiska måltider i Robertsfors kommun

BAKGRUND

Riktlinjen gäller för pedagoger inom förskola och grundskolan samt för vårdpersonal som arbetar i verksamheter som stödjer personer med psykisk funktionsnedsättning och demens.

SYFTE

Syftet med riktlinjerna är att skapa ett gemensamt förhållningssätt i kommunens verksamheter när det gäller pedagogiska måltider samt att tydliggöra skatteverkets regler.

Syftet med den pedagogiska måltiden är att skapa en måltidsmiljö som är lugn och balanserad och på ett naturligt sätt skapa förutsättning för samtal kring mat, måltidsmiljö, miljömedvetenhet och hälsa. En pedagogisk måltid är en måltid som sker på arbetstid och innebär att personalen äter med barn/elever/brukare med syfte att stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv och förmåga att praktiskt hantera sin vardag.

MÅL

Målet är en positiv måltidsupplevelse.

REGELVERK

Till grund för fri eller subventionerad måltid ligger Skatteverkets bestämmelser. I dessa situationer ska förmån av fri kost inte tas upp som skattepliktig inkomst.

Subventionerad kost för lärare och annan skolpersonal

Förmån av fri eller subventionerad måltid för lärare eller annan personal vid grundskola, förskola, daghem och fritidshem är av hävd skattefri. Detta förutsätter att personalen har tillsynsskyldighet vid måltiden eller motsvarande ansvar för barn under skolmåltider och andra s.k. pedagogiska måltider.

Subventionerad kost för vårdpersonal

För viss vårdpersonal med tillsynsskyldighet är måltider som intas tillsammans med dem som vårdas skattefria. Detta gäller när tjänstgöringsmomentet och övriga omständigheter kring måltiden är sådana att måltiden kan antas väsentligen förlora sitt värde som vila och rekreation för den anställde. Det gäller följande grupper:

Viss vårdpersonal inom äldre- och omsorgsvården

Fria måltider för vårdpersonal som vid måltiden har tillsynsskyldighet eller motsvarande ansvar för dementa inom äldreomsorgen är skattefria (prop. 1987/88:52 s. 62). Detta undantag bör även omfatta vårdpersonal inom omsorgsvården som arbetar med personer med psykiska funktionshinder, när de intar sina måltider tillsammans med och vid samma bord som den enskilde.

En förutsättning för skattefriheten bör även vara att personalen enligt anställningsavtal eller dylikt har skyldighet att delta i måltiden.

Vårdpersonal som arbetar i HVB-hem eller liknande

Kostförmån till vårdpersonal som har tillsynsskyldighet vid måltider med ungdomar som vistas i ett HVB-hem eller annan institution för vård av svåra psykiska problem har ansetts skattefria. Det kan röra olika problem såsom t.ex. ätstörningar, tvångsmässiga problem och depressioner, där det både krävs mycket stor tillsyn vid måltiderna och dessa innefattar pedagogiska moment. För skattefrihet ska personalen ha skyldighet att delta i måltiderna och det ska även framstå som nödvändigt för verksamheten att de deltar (RÅ 2009 ref. 16).

DEFINITION OCH ANSVAR

En pedagogisk måltid är en måltid som sker på arbetstid. Pedagogisk måltid innebär att man har ansvar för hela måltidssituationen, både i matkön och vid matbordet. Man sitter med barnen/eleverna/brukarna och integrerar med dem, är en god förebild under hela måltiden. Ansvar för att barnen/eleverna/brukarna med behov av specialkost blir serverad eller hittar sin mat i serveringsdisken.

”Den pedagogiska måltiden ska vara schemalagd och ingå i personalens arbetstid. Pedagogen ska:

- skapa en trevlig och aptitfrämjande måltidsatmosfär med ett positivt förhållningssätt till maten och bordsskick.
- sitta och äta tillsammans med barnen/eleverna/brukarna och vara fördelade vid olika bord.
- vara ett gott exempel genom att själv äta en balanserad måltid.
- ge praktisk hjälp och på olika sätt underlätta för den enskilde att hantera/inta måltiden så självständigt som möjligt. Det kan t.ex. innebära muntlig vägledning.
- hjälpa barnen/eleverna/brukarna fungera i det sociala sammanhang som en måltid innebär.
- belysa vad en hållbar måltid är genom att påtala vikten av matens påverkan på miljön liksom vikten av att inte slänga mat i onödan.
- delge kökspersonal eventuella synpunkter på måltiden och maten som serveras så snart som möjligt, men vid annat tillfälle än vid måltidssituationen.
- ska bidra med synpunkter till enhetens matråd/matträffar/kostombudsträffar.”

Om ovanstående kriterier är uppfyllda är måltiden att betrakta som en pedagogisk måltid. Den subventionerade måltiden är då skattefri.

DETTA INGÅR I PEDAGOGISK LUNCH/MIDDAG

Det är mycket betydelsefullt att den pedagogiskt ätande personalen vid måltiderna äter samma mat som barnen/eleverna/brukaren. I den pedagogiska måltiden ingår därmed samma matutbud som matgästerna får. Frukost, mellanmål, kaffe och efterrätt ingår inte i den pedagogiska måltiden.

Specialkosten och etiska koster

Pedagoger som av medicinska orsaker eller etiska skäl behöver specialkost erbjuds detta om det finns barn med likadan kost, som tillagas till förskolan/skolan/boendet. I annat fall kan den avvikande kosten inte erbjudas.

Det är inte tillåtet för personal att äta medhavd mat tillsammans med barnen. Medhavd mat äts i särskilda personalutrymmen under personalraster. Undantag från denna regel är pedagoger som av medicinska skäl äter avvikande medhavd mat. Nötter och mandel får inte ingå i medhavd mat vid förskolor och skolor på grund av allergi och överkänslighet.

VILKA OCH HUR MÅNGA FÅR ÄTA PEDAGOGISK MÅLTID

Inom förskolan har all personal som ingår i ordinarie verksamhet möjlighet äta pedagogisk lunch.

I grundskolan har en personal för varje påbörjat 15-tal elever äter möjlighet äta pedagogisk lunch.

När det gäller särskola och gymnasiesärskola ska rektor besluta utifrån elevernas behov, hur många som får äta pedagogisk lunch. Skolan bekostar dessa måltider.

Gymnasiepersonal, Praktikanter, VFU, övriga vuxna har rektor/förskolechef själv möjlighet att bevilja att fler vuxna äter en subventionerad pedagogisk lunch då särskilda behov föreligger. Skolan bekostar dessa extramåltider.

PRAO- elever från grundskola som under en begränsad tidsperiod praktiserar på förskolan/skolan erbjuds en kostnadsfri lunch.

Personal vid äldreboenden, handikappomsorg och HVB-hem bedömer enhetschefens behov av pedagogiska måltider i verksamheten och om ovanstående kriterier är uppfyllda. Enheten bekostar dessa måltider.

När det gäller frukost och mellanmål beslutar rektor/förskolechef/enhetschef om personalen ska äta frukost och/eller mellanmål. Enheten bekostar dessa måltider.

AVGIFTER

Beslutas separat.